

[Birgith Mogensen]

Hovedmaterialegruppen for de syns- eller læsehandicappede består af lydbøger og punktskriftmateriale. For lydbogsformidlingens vedkommende går udvalget bag betænkningen fra 1982 ind for decentralisering gennem de almindelige folkebiblioteker i byernes hjemkommuner.

Siden da er man nået til, at der nu er udlån af lydbøger i 230 kommuner ud af de 247 bibliotekssystemer. Samtidig er der iværksat lånesamarbejde mellem kommunerne gennem tilskud til centralbiblioteker.

Dette er eksempler på konkrete forbedringer i overensstemmelse med betænkningens forslag, selv om ministeren ikke lægger skjul på, at lydbogsproduktionen ikke er tilstrækkelig, hverken med hensyn til omfang eller art. Målet er, at der udgives en lydudgave samtidig med den trykte af forlagenes gængse publikationer, hvorved statens bibliotek og trykkeri for blinde kan sættes ind på opgaver, der ligger uden for forlagenes almindelige muligheder. Når dertil kommer, at redegørelsen viser imødekommenhed over for tanken om at give tilskuddene til produktionssleddet, hvis vi ikke får flere lydbøger udgivet med støtte, som der gives nu, mener vi i CD, at der er givet tilstrækkeligt med eksempler på den gode vilje, der er til at forbedre, ikke blot i ord, men også i handling. Det er forbedringer, der kan medvirke til en reel opfyldelse af ønsket om, at folkebibliotekerne klarer de grundlæggende behov, mens statens bibliotek og trykkeri for blinde tager sig af det mere specielle.

Redegørelsens indhold har en meget konkret karakter. Den omtaler forbedringer, som har fundet sted i de seneste par år, og den påpeger mangler, der bør afhjælpes. Den anviser veje, der allerede er taget i brug, som f.eks. nedsættelse af samordningsudvalg for lydbogsproduktion, og den anviser nye, der skal anvendes, f.eks. ændringer i lov om oplysnings- og effektiv og dækkende katalogisering. Bedre oplysning er med blandt udvalgets forslag, og hvis det skal realiseres, er gode kataloger nødvendige som grundlag.

Jeg har bemærket, at kulturministeren nævner, at efterspørgslen efter materialer til børn er dalende. Det kan selvfølgelig skyldes flere ting, bl.a. vil det faldende børnetal vel kunne mærkes her, men manglende oplysning kunne også tænkes at være en mulig årsag. Oplysning er måske specielt vigtig

over for børn med syns- eller læsehandicap, som de skal leve med under opvæksten og uddannelsen og i den erhvervsaktive tilværelse.

Redegørelsens sidste del drejer sig om penge. I 1982 skønnede udvalget, at der var behov for et samlet statsligt tilskud til biblioteksbetjening af blinde og svagtseende på 2,5 mill. kr. I realiteternes verden i 1985 var tilskuddene faktisk godt og vel 3,5 mill. kr.

En kommende forbedring af punktskriftsapparatet med EDB-teknik vil alene kræve yderligere ca. 3 mill. kr., og hvis disse penge kan findes, må man sige, at der er taget initiativer, og at der er nye undervejs, som falder godt i tråd med både betænkningen nr. 950 og det beslutningsforslag, der blev behandlet her i folketinget den 29. marts sidste år.

Redegørelsen viser konkret, at både blinde og svagtseende samt andre med læsehandicap er i færd med at få bedre informationsmuligheder, men den erkender også, at forbedringerne kan være dyre, og at en prioritering er nødvendig. Her kommer Dansk Blindesamfund ind i billedet som en central organisation, hvis råd vi skal lytte til.

Den positive vilje til forbedringer går som en rød tråd gennem redegørelsen, og det kan vi støtte i CD.

Tinning (VS):

Efter at vi har haft redegørelsesdebatten om handicappolitik, bliver denne redegørelsesdebat måske den første lejlighed, vi får, til at få et indtryk af, hvor god viljen er, når det kommer til konkret handling. Jeg mener, at det mest interessante i den redegørelse, vi har fået, er noget af det, som står til sidst. Der står, at med tilskud efter bibliotekslovens § 18, stk. 2, kan der ikke skabes ligestilling i henseende til informationsmuligheder mellem læsehandicappede og folk, der læser uden besvær. Vi er formentlig ikke uenige om, at målet er at skabe ligestilling i henseende til informationsmuligheder mellem de læsehandicappede og de folk, der læser uden besvær. Det, det sådan set drejer sig om, er vel, hvis vi skal skære ind til benet, hvor mange penge vi vil bruge på det, og hvor hurtigt vi vil gå frem.

Jeg lyttede naturligvis til fru Ingerlise Koefoeds indlæg, også fordi redegørelsen her er fremkommet på direkte foranledning af et beslutningsforslag fra SF, og de indvendinger